EXPUNERE DE MOTIVE

Legea învăţământului nr.84/1995 defineşte autonomia universitară în articolele 89-96. Domeniile în care se manifestă aceasta vizează conducerea, structurarea şi funcţionarea instituţiei, ale administrării şi finanţării. Autonomia financiară a universităţilor se bazează pe autonomia bugetară, respectiv libertatea de a concepe, aproba şi executa un buget propriu, în conformitate cu prevederile legale şi cu obiectivele proprii, potrivit aprobării fiecărui senat universitar.

Autonomia financiară exclude dependenţa totală faţă de Ministerul Educaţiei Naţionale, dar nu conduce la o independenţă totală a universităţii ca urmare a faptului că universitatea se subordonează şi îndeplineşte obiective naţionale în domeniul învăţământului şi cercetării ştiinţifice şi respectă dispoziţiile legale şi reglementările care vizează domeniile ei de activitate. Autonomia financiară flexibilitatea în plan administrativ şi implementarea unei motivaţii economice mult mai pronunţate, reprezintă pârghiile esenţiale ale strategiei generale de creştere a eficienţei managementului universitar.

Scopul final al exercitării autonomiei financiare este creşterea eficienţei şi promovarea schimbărilor structurale atât în plan academic cât şi administrativ.

Administrarea veniturilor şi utilizarea acestora se asigură de către fiecare instituţie de învăţământ superior pe baza bugetului de venituri şi cheltuieli întocmit în condiţii de echilibru în conformitate cu criteriile stabilite de comun acord cu Ministerul Educaţiei Naţionale. Bugetul de venituri şi cheltuieli asigură resursel

./.

financiare pentru realizarea obiectivelor cuprinse în planul strategic al fiecărei instituţii de învăţământ superior. Proiectul bugetului de venituri si cheltuieli se dezvoltă şi aprobă în cadrul fiecărei instituţii în conformitate cu prevederile Cartei Universitare, după care se prezintă Ministerului Educaţiei Naţionale la termenul stabilit de acesta.

Prin aceste măsuri se asigură descentralizarea utilizării resurselor financiare, în acelaşi timp conducerile instituţiilor de învăţământ superior au obligaţia de a fundamenta pe criterii economice veniturile şi cheltuielile care se cuprind în proiectul de buget, asigurându-se realizarea indicatorilor privind activitatea de învăţământ şi cercetare ştiinţifică cu costuri cât mai reduse şi întărirea răspunderii pentru gestionarea valorilor materiale şi bănesti.

Veniturile instituţiilor de învăţământ superior se compun din sume alocate de Ministerul Educaţiei Naţionale pe bază de contract pentru finanţarea de bază şi finanţarea complementară, venituri proprii, donaţii, sponsorizări şi taxe percepute în condiţiile legii de la persoane fizice şi juridice române şi străine. Toate aceste venituri sunt utilizate de instituţiile de învăţământ superior în vederea realizării politicii naţionale în domeniul învăţământului şi cercetării ştiinţifice în concordanţă cu prevederile legale privind autonomia universitară.

Prevederile Ordonanţei permit asezarea finanţării instituţiilor de învăţământ pe baze factuale. Sumele alocate se stabilesc în funcţie de numărul de studenţi şi doctoranzi care urmează să fie pregătiţi şi de alţi indicatori specifici învăţământului superior şi sumele medii ce revin pe unitatea de indicator, pornind de la estimările Consiliului Naţional de Finanţare a Invăţământului Superio

In acelaşi timp introduc finanţarea complementară, care se realizează de către Ministerul Educaţiei Naţionale pe baze competiţionale, fiind destinată realizării de obiective de investiţii,

./.

dotări şi alte cheltuieli de investiţii, reparaţii capitale, subvenţii pentru căminele şi cantinele-studenţeşti si acoperirea unor cheltuieli legate de cercetarea ştiinţifică universitară. Finanţarea complementară se realizează atât din sume de la bugetul statului cât şi din surse externe respectiv împrumuturi şi ajutoare externe. Pentru asigurarea protecţiei sociale a studenţilor contractul instituţional cuprinde alături de finanţarea de bază, în poziţii distincte, sumele alocate de la bugetul statului prin Ministerul Educaţiei Naţionale pentru burse şi protecţia socială a studenţilor.

Bugetele de venituri şi cheltuieli elaborate de către instituţiile de învăţământ se aprobă de către Ministerul Educaţiei Naţionale, după adoptarea bugetului de stat. Pentru asigurarea disciplinei financiare, dacă Ministerul Educaţiei Naţionale, Consiliul Naţional de Finanţare a Invăţământului Superior şi respectiv Consiliul Naţional al Cercetării Ştiinţifice Universitare constată că instituţiile de învăţământ superior nu realizează indicatorii prevăzuţi în contractele adiţionale, Ministerul Educaţiei Naţionale poate diminua sumele prevăzute în acestea.

Faţă de cele prezentate mai sus, a fost întocmit proiectul de lege alăturat, în vederea aprobării Ordonanţei Guvernului privind finanţarea instituţiilor de învăţământ superior aflate în coordonarea Ministerului Educaţiei Naţionale, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU,

Radu Vasile

GUVERNUL ROMANIEI PRIM-MINISTRU